

Onderzoeksrapport Stichting Brein

Hebben de inspanning van Stichting Brein tegen het illegaal downloaden effect op het downloadgedrag van de Nederlandse bevolking?

Opgesteld door: Eugene Goed

Klas: IS103

Studentnummer: 500733542

Datum: 27-05-2016

Hogeschool van Amsterdam

Inhoudsopgave

1.	SAMENVATTING	2
2.	INLEIDING	3
2.1	METHODE	3
3.	WAT IS STICHTING BREIN?	4
3.1	WAT IS HET DOEL VAN STICHTING BREIN?	4
3.2	DEELCONCLUSIE	4
4.	WAAROM WORDT ER NU ACTIE ONDERNOMEN?	5
4.1	DOWNLOADVERBOD	5
4.2	NIEUWE MANIEREN	5
4.3	DEELCONCLUSIE	5
5.	WAT VOOR ACTIES NEEMT STICHTING BREIN TEGEN ILLEGAAL DOWNLOADEN?	6
5.1	ACTIES TEGEN UPLOADERS	6
5.2	TORRENT EN USENET WEBSITES	6
5.3	DEELCONCLUSIE	6
6.	OP WIE HEEFT STICHTING BREIN HET GEMUNT?	7
6.1	TORRENT-WEBSITES	7
6.2	USENET-WEBSITES	7
6.3	UPLOADERS.....	7
6.4	DOWNLOADERS.....	7
6.5	DEELCONCLUSIE	7
7.	HEBBEN DE INSPANNINGEN VAN STICHTING BREIN EFFECT?	8
7.1	DOWNLOADVERBOD	8
7.2	AANPAKKEN VAN UPLOADERS.....	8
7.3	WEBSITES	8
8.	CONCLUSIE	9
9.	BRONNEN	10

1. Samenvatting

In dit onderzoeksrapport staan de resultaten weergegeven die naar voren zijn gekomen tijdens het onderzoek naar Stichting Brein. De hoofdvraag van het onderzoek luidt: *Hebben de inspanning van Stichting Brein tegen het illegaal downloaden effect op het downloadgedrag van de Nederlandse bevolking?*

Stichting Brein is opgericht in 1998 door Buma/Stemra, Nederlandse Vereniging van Producenten en Importeurs van beeld- en geluidsdragers (NVPI) en Stichting Video Veilig en is een private Nederlandse organisatie. Het voornaamste doel van Stichting Brein is het beschermen van auteurs- en naburig rechthebbenden tegen inbreuk en misbruik van hun werk.

Sinds het begin van de digitalisering richt Stichting Brein zich op het bestrijden van aanbieders van illegale content. De laatste jaren houdt Stichting Brein zich vooral bezig met online piraterij. Deze “uploaders” probeert Stichting Brein het IP-adres van te achterhalen, zo deze personen op te sporen en voor de rechter te slepen. Nadat Stichting Brein één van de grootste torrent-websites heeft laten blokkeren bleek, 2 jaar later, er geen verandering te zijn in het downloadgedrag van de Nederlandse bevolking. Toen de blokkering werd opgeheven, besloot Stichting Brein zich te richten op individuele uploaders. Vanaf 2016 probeert Stichting Brein met een geautomatiseerd systeem uploaders op te sporen en voor de rechter te slepen.

Naar mate Stichting Brein steeds meer bevoegdheid krijgt om individuele personen aan te pakken, zal het downloaden van illegale content terug worden gedrongen in de komende jaren.

2. Inleiding

Downloaden.. Tegenwoordig wordt het internet veel gebruikt om bestanden met anderen te delen. Bestanden ophalen van het internet om deze lokaal op te slaan. Iedereen doet het en het is een fundamenteel onderdeel van het internet geworden. Programma's, muziek, films, en zelfs boeken worden op het internet aangeboden. Tegen betaling of gratis worden deze middelen verspreid. Deze worden vervolgens als download aangeboden en zodra deze bestanden opgeslagen zijn, kan de gebruiker doen met deze bestanden wat hij/zij wil. Maar is dit wel helemaal juist? Ook op bestanden die via het internet verspreid worden is auteursrecht verbonden. Mocht de auteursrechthebbende van het bestand er geld voor willen vragen, is het verboden om dit bestand gratis met anderen te delen. Toch gebeurt dit erg veel tegenwoordig. Muziek, films, boeken en programma's worden veel verspreid via zogeheten torrent-sites zoals bijvoorbeeld The Pirate Bay. Hoewel dit vroeger geen grote aanslag was op de verkoopcijfers, is dit nu, omdat meer en meer mensen het zijn gaan doen, de auteurs veel geld gaan kosten. Om deze redenen zijn organisaties als Stichting Brein ontstaan. Zij ondernemen actie tegen het illegaal verspreiden van auteursrecht gebonden media. Maar in hoeverre hebben de acties die Stichting Brein neemt tegen illegaal downloaden effect op het illegaal downloaden door de Nederlandse bevolking?

2.1 Methode

In blok drie van het propedeusejaar heb ik zeven weken onderzoek gedaan naar Stichting Brein. Dit rapport is het resultaat, waarin door middel van een aantal deelvragen, antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag: Hebben de inspanning van Stichting Brein tegen het illegaal downloaden effect op het downloadgedrag van de Nederlandse bevolking?

Voornamelijk via nieuwsartikelen, de website van Stichting Brein, verwijzingen via Wikipedia en relevante internetpagina's ben ik op zoek gegaan naar bronnen die antwoorden zouden kunnen geven op mijn deelvragen. Deze bronnen ben ik gaan scannen en relevante informatie heb ik gemarkeerd. Uiteindelijk heb ik antwoorden gevonden op mijn deelvragen en dit kunnen bundelen tot een geheel.

In dit rapport vindt u eerst vijf deelvragen die samen mijn hoofdvraag zullen beantwoorden.

Mijn bevindingen worden vervolgens in de conclusie samengevat.

3. Wat is Stichting Brein?

Stichting Brein is opgericht in 1998 door Buma/Stemra, Nederlandse Vereniging van Producenten en Importeurs van beeld- en geluidsdragers (NVPI) en Stichting Video Veilig en is een private Nederlandse organisatie. Tim Kuik is als directeur aangesteld. Stichting Brein heeft sinds het oprichten verbonden gelegd met verschillende organisaties waaronder Motion Picture Association of America (MPAA) en de Stichting ter Exploitatie van Naburige Rechten (Sena). Deze organisaties wilden met het oog op digitalisering een eenzijdige partij die piraterij tegen zou gaan. (Wikipedia, (z.j.))

3.1 Wat is het doel van Stichting Brein?

Stichting Brein heeft als voornaamste doel het beschermen van auteurs- en naburig rechthebbenden tegen inbreuk en misbruik van hun werk. Met het begin van de digitalisering van muziek en films werd door verschillende partijen voorzien dat dit nieuwe mogelijkheden voor piraten zou brengen om werken illegaal te verspreiden. Daarom is Stichting Brein vanaf het begin van het digitale tijdperk bezig om zowel online als offline piraten aan te pakken. (Stichting Brein, (z.j.))

In 2004 was volgens Stichting Brein de waarde van piraterij in 2004 ongeveer 350 miljoen euro. De stichting rekent daarvan ongeveer 50% toe aan internetpiraterij en 50% aan handel in en het onder consumenten uitwisselen van illegale cd's en dvd's. Door streng op te treden tegen piraterij hoopt Stichting Brein deze cijfers terug te dringen. (Wikipedia, (z.j.))

3.2 Deelconclusie

Sinds 1998 in Stichting Brein, dat is opgezet door verschillende organisaties actief bezig om piraterij tegen te gaan. Zij doen dit door actief achter zowel online als offline piraterij aan te gaan en de piraten een halt toe te roepen.

4. Waarom wordt er nu actie ondernomen?

De strijd om de diensten die inbreuk plegen op het auteursrecht aan te pakken is er een die al lange tijd wordt gevoerd. Er kwamen steeds meer programma's die het downloaden van bestanden makkelijker maakten, en er kwamen er steeds meer bestanden beschikbaar. Muziek en films downloaden werd al snel een gewoonte. Dit zorgde voor teruglopende verkoopcijfers. De entertainmentindustrie heeft verschillende download-aanbieders via juridische wegen uit de weg geruimd. Toch bleek dit niet genoeg, er bleven nieuwe alternatieven komen.

4.1 Downloadverbod

Eind oktober 2009 maakte het Nederlandse kabinet bekend een verbod te leggen op het downloaden van muziek en films van illegale bronnen, indien er voldoende alternatieven waren. (Smaalen, 2009) Vele mensen waren hier op tegen en hebben wel geprobeerd dit tegen te houden. Toch is dit verbod er gekomen. Dit is het moment dat de "oorlog" tussen Stichting Brein en vele ict'ers en hackers begon. Stichting Brein werd gezien als de auteursrechten "waakhond" en was het slachtoffer van aanvallen door verschillende hacker organisaties.

Sinds dien is Stichting Brein actief bezig met actie voeren om aanbieders van illegale content aan te pakken. Zo zijn er al verschillende aanbieders uit de lucht gehaald, zijn er boetes opgesteld voor het uploaden van illegale content en zelfs het downloaden ervan.

4.2 Nieuwe manieren

Toch blijven er nieuwe manieren opduiken om illegale content te bekijken, zoals het populaire Popcorn Time. Een programma dat via het peer-to-peer netwerk (een gebruiker download en upload tegelijkertijd) een gebruiker films en series laat streamen.

4.3 Deelconclusie

Door de vele download mogelijkheden werd downloaden uit illegale bron al snel een gewoonte. Door deze aanbieders te vervolgen is geprobeerd dit te stoppen. Toen dit niet goed genoeg bleek te werken, is er een verbod gekomen op het downloaden uit illegale bron. Toch blijven steeds nieuwe manieren opduiken.

5. Wat voor acties neemt Stichting Brein tegen illegaal downloaden?

Stichting Brein is actief bezig om uploaders, downloaders en aanbieders te vervolgen. Zo spande Stichting Brein rechtszaken aan tegen torrent-website The Pirate Bay en usenetplatform FTD. De rechtszaak tegen The Pirate Bay werd wereldnieuws toen een Nederlandse rechter oordeelde dat de oprichters van The Pirate Bay er voor moest zorgen dat Nederlandse internetgebruikers de torrent-website niet langer konden gebruiken. (Tweakers, 2009) Toen zij hier geen gehoor aan gaven, is Stichting Brein overgestapt op andere maatregelen.

Na vele mislukte pogingen om The Pirate Bay offline te krijgen, hebben zij zich gericht op een andere manier om te zorgen dat Nederlandse internetgebruikers niet langer gebruik konden maken van The Pirate Bay. Vanaf 2010 heeft Stichting Brein geprobeerd om de Nederlandse internetproviders Ziggo en XS4ALL zo ver te krijgen, hun klanten de toegang tot The Pirate Bay te ontzeggen. (ANP, 2010) Beide providers hebben dit aangevochten, maar in januari 2012 heeft de rechter Stichting Brein in het gelijk gesteld en moesten Ziggo en XS4ALL vanaf 1 februari 2012 hun gebruikers de toegang ontzeggen. (Zantingh, 2012) Na deze overwinning heeft Stichting Brein ook andere grote providers van Nederland (UPC, KPN, Tele2, T-Mobile en Telfort) voor de rechter gedaagd. Ook toen werd Stichting Brein in het gelijk gesteld en moesten de providers de downloadsite blokkeren. Deze blokkade heeft tot eind januari 2014 geduurd. Toen uit een onderzoek bleek dat het downloadgedrag nagenoeg niet was veranderd, besliste een rechter in de zaak van XS4ALL en Ziggo tegen Stichting Brein dat de blokkade opgeheven mocht worden. (Schellevis, 2014)

5.1 Acties tegen uploaders

Hoewel Stichting Brein zich in het verleden voornamelijk richtte op websites die illegale content aanboden, zetten zij zich tegenwoordig ook in tegen uploaders van deze bestanden. Zij hebben een systeem opgesteld dat kijkt hoe vaak mensen binnen 3 maanden illegale media hebben geüpload. Dit systeem registreert vervolgens het IP-adres van de uploader. Nu kan dit IP-adres niet zomaar gekoppeld worden aan een adres, zonder de hulp van de internetproviders. (Miltenburg, 2015)

5.2 Torrent en Usenet websites

Steeds meer websites die illegale content aanbieden worden offline gehaald. Zo voert Stichting Brein actie tegen verschillende torrent-websites en ook usenet-websites. Stichting Brein heeft er voor gezorgd dat usenet-programma FTD zijn deuren heeft gesloten.

5.3 Deelconclusie

Na verschillende aanvaringen met The Pirate Bay heeft Stichting Brein een van de grootste torrent-websites laten blokkeren in Nederland, met de hoop illegaal downloaden tegen te gaan. Toen dit in begin 2014 niet aanzienlijk veranderd bleek, werd de blokkade echter weer opgeheven. Hierna is Stichting Brein zich gaan richten op de uploaders van de torrent-websites met de hoop het aanbod van illegale content tegen te gaan.

6 Op wie heeft Stichting Brein het gemunt?

Stichting Brein beschermt auteursrechthebbenden van inbreuk en misbruik van hun werk. Stichting Brein richt zich op iedereen die zich schuldig maakt aan dit feit, dit zijn voornamelijk aanbieders van illegaal aanbod.

6.1 Torrent-websites

Torrent-websites zijn websites die bestanden aanbieden die via torrents kunnen worden gedownload. Een torrentbestand bevat de kenmerken van de torrent, de locatie(s) van de tracker(s) en de grootte van het bestand dat wordt uitgewisseld. Zodra de gebruiker een torrentbestand opent in een BitTorrent client wordt er verbinding gemaakt met de tracker en wordt de download gecoördineerd. De gebruiker downloadt dan het bestand van andere gebruikers die dit bestand al verder heeft gedownload en upload tegelijkertijd zodat andere gebruikers ook weer van hem/haar kunnen downloaden. Omdat dit heel veel gebruikers omvat die zowel downloaden als uploaden is het voor Stichting Brein makkelijker en winstgevender om de volledige website te laten sluiten dan alle individuele gebruikers. Voorbeelden van torrent-websites zijn [The Pirate Bay](#) en [Kickass Torrents](#).

6.2 Usenet-websites

Usenet is een wereldwijd, gedecentraliseerd netwerk voor de uitwisseling van door de gebruikers gemaakte tekstberichten of binaire bestanden. Artikelen die gebruikers posten op Usenet zijn georganiseerd in onderwerp categorieën genaamd nieuwsgroepen. Deze nieuwsgroepen zijn op hun beurt hiërarchisch ingedeeld. Een deel van deze nieuwsgroepen worden gebruikt om illegaal aanbod te verspreiden. Stichting Brein richt zich ook op deze usenetsites. (Wikipedia, (z.j.))

6.3 Uploaders

Uploaders zijn mensen die bestanden met auteursrechtelijk beschermde inhoud delen met anderen via het internet. Meestal gaat dit niet om 1 of 2 films of muziek bestanden maar om vele honderden. Vaak wordt dit via torrents gedaan. In Nederland zijn al vele uploaders door Stichting Brein gevonden en aangeklaagd. Met deze uploaders wordt vaak een schikking getroffen van enkele duizenden euro's.

6.4 Downloaders

Hoewel het downloaden van auteursrechtelijk beschermde bestanden zonder toestemming van de auteursrechthebbenden illegaal is, richt Stichting Brein zich niet specifiek op downloaders. Vanaf 14 maart 2016 gebruikt Stichting Brein een geautomatiseerd systeem om IP-adressen en gebruikersnamen te verzamelen van grote uploaders op torrent-websites. Bij het gebruiken van torrents is het gebruikelijk dat de downloader het gedownloade bestand ook uploadt. Dit gebeurt automatisch via de BitTorrent client waarmee wordt gedownload. Mocht de gebruiker dit vergeten kan, mits het programma op de achtergrond draait, de gebruiker het bestand blijven uploaden. Hierdoor kan de gebruiker in het vizier komen van Stichting Brein en gezien worden als uploader. Met een boete of schikking van een rechtszaak tot gevolg. (NU.nl, 2015)

6.5 Deelconclusie

Stichting Brein richt zich op iedereen die illegale content aanbied en download. Hoewel individuele downloaders nog niet in het vizier van Stichting Brein liggen, blijkt het slechts een kwestie van tijd te zijn voordat dit wel gebeurt.

7 Hebben de inspanningen van Stichting Brein effect?

7.1 Downloadverbod

Stichting Brein heeft de afgelopen jaren verschillende pogingen gedaan om illegaal downloaden tegen te gaan. Na veel vechten en rechtszaken is het Stichting Brein uiteindelijk gelukt om één van de grootste torrent-websites te laten blokkeren door verschillende internet providers. (Ploeg, 2012) Dit heeft twee jaar geduurd. Door de vele alternatieven en proxy-tunnels (een manier om een website via een ander niet-geblokkeerd IP-adres weer te geven) heeft deze blokkade nauwelijks tot geen effect gehad op het downloaden van illegale content.

7.2 Aanpakken van uploaders

Sinds eind 2015 heeft Stichting Brein de strijd tegen illegale uploaders opgevoerd. In 2015 heeft de stichting al verschillende uploaders rechtelijke bevelen opgelegd. Met deze uploaders is een schikking getroffen van enkele duizenden euro's. Door de "eerste en grote" uploaders aan te pakken hoopt Stichting Brein het aanbod op internet te verkleinen en zo het downloaden van illegale content terug te dringen. (BREIN, 2016)

7.3 Websites

Stichting Brein heeft al verschillende websites die illegale content aanbieden gedwongen offline te gaan. In 2015 heeft de stichting 343 illegale websites offline gehaald. Dit hebben zij voornamelijk gedaan door de hosting-providers te benaderen. Als er wordt achterhaald wie de beheerders van de websites zijn, wordt hun de mogelijkheid gegeven om met Stichting Brein te schikken. Hiervoor moeten zij een onthoudingsverklaring met dwangsom voor de toekomst ondertekenen en een tegemoetkoming in kosten en schade betalen. (BREIN, 2016)

8. Conclusie

Tijdens dit onderzoek heb ik met behulp van mijn deelvragen antwoord kunnen geven op de vraag: Hebben de inspanning van Stichting Brein tegen het illegaal downloaden effect op het downloadgedrag van de Nederlandse bevolking?

Stichting Brein heeft zich sinds het begin van de digitalisering ingezet in het bestrijden van inbreuk en misbruik van het werk van auteurs- en naburig rechthebbenden. Zij hebben zich gericht op zowel offline als online piraterij. Echter is de laatste jaren vooral online piraterij erg populair geworden. Door het steeds makkelijker worden van het downloaden van illegale content is de drempel om films, muziek of boeken te downloaden verlaagd.

Om dit te stoppen heeft Stichting Brein zich eerst gericht op populaire torrent-websites. En zodoende is er in 2012 een blokkade opgelegd bij verschillende internetproviders op torrent-website The Pirate Bay. Echter bleek in 2014 dat dit het downloadgedrag in Nederland nauwelijks beïnvloed had en werd de blokkade weer opgeheven.

Hierna is Stichting Brein zich gaan richten op grote individuele uploaders, om zo het aanbod van illegale content tegen te gaan. Met de medewerking van internetproviders mogen zij nu IP-adressen en gegevens gaan verzamelen van torrent-websites.

Kortom: Stichting Brein heeft op verschillende manieren geprobeerd het downloaden van illegale content terug te dringen. Zelfs door een blokkade op één van de grootste torrent-websites te leggen, heeft Stichting Brein het downloaden niet terug kunnen dringen. Omdat het illegale aanbod te groot is, probeert Stichting Brein het nu door de individuele aanbieders van deze content aan te pakken, om hiermee te proberen het aanbod te verkleinen. Naar mate Stichting Brein steeds meer bevoegdheid krijgt om individuele personen aan te pakken, zal het downloaden van illegale content terug worden gedrongen in de komende jaren.

9. Bronnen

- ANP. (2010, mei 1). *Brein sleept Ziggo voor rechter om PirateBay*. Opgehaald van Nu.nl: <http://www.nu.nl/internet/2238766/brein-sleept-ziggo-rechter-piratebay.html>
- BREIN. (2016, januari 8). *BREIN overzicht 2015*. Opgehaald van BREIN: <http://www.anti-piracy.nl/nieuws.php?id=378>
- BREIN. (2016, maart 14). *Illegale uploaders opgelet: BREIN gaat u via uw IP-adres identificeren en aanspreken*. Opgehaald van BREIN: <http://www.anti-piracy.nl/nieuws.php?id=389>
- Miltenburg, O. v. (2015, november 20). *Brein wil met systeem automatisch grootschalige uploaders opsporen*. Opgehaald van tweakers.net: <http://tweakers.net/nieuws/106418/brein-wil-met-systeem-automatisch-grootschalige-uploaders-opsporen.html>
- NU.nl. (2015, november 20). *Stichting Brein gaat vaker illegale uploaders aanpakken*. Opgehaald van nu.nl: <http://www.nu.nl/internet/4168879/stichting-brein-gaat-vaker-illegale-uploaders-aanpakken.html>
- Ploeg, P. v. (2012, januari 31). *Ziggo zet The Pirate Bay op zwart - onder protest*. Opgehaald van nrc.nl: <http://www.nrc.nl/nieuws/2012/01/31/ziggo-zet-the-pirate-bay-op-zwart-onder-protest>
- Schellevis, J. (2014, januari 28). *Ziggo en Xs4all hoeven The Pirate Bay niet langer te blokkeren*. Opgehaald van tweakers.net: <http://tweakers.net/nieuws/93949/ziggo-en-xs4all-hoeven-the-pirate-bay-niet-langer-te-blokkeren.html>
- Smaalen, D. v. (2009, december 21). *'Downloadverbod zorgt voor chaos'*. Opgehaald van nu.nl: <http://www.nu.nl/internet/2148705/downloadverbod-zorgt-chaos.html>
- Stichting Brein. ((z.j.)). *Wat is BREIN?* Opgehaald van BREIN: <http://www.anti-piracy.nl/wat-is-brein.php>
- Tweakers. (2009, juli 31). *Wat betekent het verbod op The Pirate Bay?* Opgehaald van tweakers.net: <http://tweakers.net/reviews/1345/wat-betekent-het-verbod-op-the-pirate-bay.html>
- Wikipedia. ((z.j.)). *BREIN - Wikipedia*. Opgehaald van Wikipedia: <https://nl.wikipedia.org/wiki/BREIN>
- Wikipedia. ((z.j.)). *Usenet*. Opgehaald van Wikipedia.nl: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Usenet>
- Zantingh, P. (2012, januari 11). *Internetproviders moeten The Pirate Bay blokkeren - 'gevaarlijke zaak'*. Opgehaald van nrc.nl: <http://www.nrc.nl/nieuws/2012/01/11/internetproviders-moeten-the-pirate-bay-blokkeren>